

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tomița Mihail, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cahul, sediul Central din 09 octombrie 2017 și a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Zimbițchii Vladimir Xxxxx, xxxxxxxxxxxxxxxx
Xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 27.07.2017 – 09.10.2017;*

2. *instanța de apel: 31.10.2017 – 26.12.2017;*

3. *instanța de recurs ordinar: 23.02.2018 – 21.03.2018.*

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 09.10.2017, Zimbițchii Vladimir a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 368 alin. (1) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost numită o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită în privința lui Zimbițchii Vladimir, a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de un an, obligându-l să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Cauza a fost examinată de instanța de fond cu participarea inculpatului Zimbițchii Vladimir, în procedură simplificată, în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza urmăririi penale.

2. *Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Zimbițchii Vladimir la 28.03.2017, în jurul orei 15:00 min., aflându-se pe teritoriul crescătoriei de câini a Brigăzii 3 Infanterie motorizată, dislocată în mun. Cahul, str. Mihai Viteazul, 4, având scopul pedepsirii subalternilor săi pentru neatenția personală, soldată cu încăierarea câinilor aflați*

în gestiune, sergentul Zimbițchii Vladimir, indicându-le militarilor în termen din cadrul companiei comenduire, soldaților Cipilenco Dumitru, Dupireac Mihail, Gușan Cristian și Rahoțkii Artiom să se alinieze într-un rând, iar apoi să se aplece cu corpul înainte și cu o nuia din lemn le-a aplicat fiecăruia câte 2-3 lovituri peste fese, cauzându-le astfel lui Gușan Cristian și Rahoțkii Artiom durere fizică, iar lui Cipilenco Dumitru și Dupireac Mihail respectiv, leziuni corporale sub formă de echimoze alungite pe ambele fese, produse la acțiunea traumatică cu un obiect contondent dur, posibil în circumstanțele sus indicate și se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Cahul, Balan Alexandru, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței Judecătoriei Cahul din 09.10.2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Zimbițchii Vladimir să fie obligat să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat în mărime de 1 312 lei, în rest a menține sentința fără modificări.

3.1. În motivarea cererii de apel procurorul a indicat, că în cadrul urmăririi penale au fost suportate cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor:

- raportul de expertiza judiciară medico-legală nr. 234/D din 12.07.2017 efectuată în privința părții vătămate Dupireac Mihail, în quantum de 320 lei;

- raportul de constatare medico-legală nr. 217 din 06.05.2017 efectuată în privința părții vătămate Dupireac Mihail, în sumă de 224 lei;

- raportul de expertiză medico-legală nr. 233/D din 12.07.2017 efectuată în privința părții vătămate Cipilenco Dumitru, în sumă de 320 lei;

- raportul de constatare nr. 216 din 06.05.2017 efectuat în privința părții vătămate Cipilenco Dumitru, în quantum de 224 lei;

- raportul de constatare nr. 215 din 06.05.2017 efectuat în privința părții vătămate Gușan Cristian, în sumă de 224 lei.

În speță, statul și-a onorat obligația de a demonstra vinovăția inculpatului, prin acțiuni de procedură legale, iar pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal a suportat cheltuieli, care în baza art. 227 Cod de procedură penală, se încadrează în noțiunea de cheltuieli judiciare și care indiscutabil urmează a fi recuperate din contul inculpatului, or însăși acțiunile ilegale comise de acesta le-au generat. Art. 229 Cod de procedură penală indică direct că, condamnatul poate fi obligat la recuperarea cheltuielilor judiciare. Plata cheltuielilor judiciare nu va influența asupra situației materiale, dat fiind că inculpatul Zimbițchii Vladimir nu are persoane la întreținere.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 decembrie 2017, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către procuror, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, sentința primei instanțe a fost contestată de către procuror numai în partea încasării cheltuielilor judiciare, iar ce ține de încadrare juridică și pedeapsă procurorul nu le contestă legalitatea.

Instanța de apel a apreciat ca nefondată solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpatul Zimbițchii Vladimir în contul statului a cheltuielilor suportate în scopul efectuării expertizelor și constatărilor medico-legale, în cuantum de 1 312 lei, or aceste sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii încriminate.

Instanța de apel a atestat că, prin materialele cauzei s-a constatat cu certitudine, că prin ordonanța procurorului din 07.07.2017 a fost dispusă efectuarea expertizei medico-legale în vederea stabilirii gradului leziunilor corporale la partea vătămată Cipilenco Dumitru (f.d. 62); prin ordonanța procurorului din 07.07.2017 s-a dispus efectuarea expertize medico-legale în vederea stabilirii gradului leziunilor corporale la partea vătămată Dupireac Mihail (f.d. 63); în baza îndreptării comandantului interimar al Brigăzii nr. 3 IM, loc. colonel Caisîn N., s-a dispus efectuarea constatării medico-legale în vederea stabilirii gradului leziunilor corporale la partea vătămată Dupireac Mihail (f.d. 66-66); în baza îndreptării comandantului interimar al Brigăzii nr. 3 IM, loc. colonel Caisîn N., s-a dispus efectuarea constatării medico-legale în vederea stabilirii gradului leziunilor corporale la partea vătămată Cipilenco Dumitru (f.d. 70-71); în baza îndreptării comandantului interimar al Brigăzii nr. 3 IM, loc. colonel Caisîn N., s-a dispus efectuarea constatării medico-legale în vederea stabilirii gradului leziunilor corporale la partea vătămată Gușan Cristian (f.d. 76).

Normele legislației procesual-penale nu stabilesc expres achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare, care se constituie din cheltuieli pentru efectuarea expertizei judiciare.

Instanța de apel a considerat, că prevederile legale la care face trimitere procurorul mai mult se referă la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată, ori cheltuielile judiciare, care sunt enumerate în dispoziția art. 227 alin. (2) Cod de procedură penală, nu prevăd astfel de cheltuieli pe care procurorul le pretinde să fie încasate. Or, potrivit alin. (3) al aceluiași articol, cheltuielile judiciare se achită din sume alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate. Astfel aceste norme procedurale invocate de procuror și respinse de prima instanță în conținutul sentinței atacate, nu reglementează încasarea din contul condamnatului a mijloacelor bănești pentru cheltuieli de expertiză.

Reieșind din aceste circumstanțe, instanța de apel a considerat oportun de a respinge cerința acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpatul Zimbițchii Vladimir a cheltuielilor de judecată în mărime de 1 312 lei. Toate aceste cheltuieli judiciare fiind trecute în contul statului, potrivit prevederilor art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tomița Mihail, prin care indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a hotărârilor judecătorești, în partea încasării cheltuielilor judiciare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care să fie dispusă încasarea de la Zimbițchi Vl., cheltuielile judiciare în sumă de 1 312 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare.

În motivarea cererii de recurs recurentul invocă că, conform art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile obligatorii se face din contul bugetului de stat la momentul dispunerii și efectuării lor. Iar ulterior, la finisarea procesului penal, se solicită restituirea acestor cheltuieli statului, cheltuieli care au fost suportate din cauza comiterii de către inculpații a infracțiunilor.

Orice prejudiciu cauzat persoanei fizice/juridice sau statului trebuie să fie reparat.

O actuală practică vizavi de instituția procesuală - cheltuielile judiciare și restituirea acestora, consideră că merită a fi schimbată, deoarece cu așa viziuni a instanțelor, suferă atât societatea, cât și bugetul de stat.

La soluționarea chetionii cine suportă cheltuielile respective, trebuie soluționată reieșind din prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care pe prim plan pune pe condamnat, responsabil de aceste cheltuieli. Și doar dacă condamnatul nu este în stare, din diferite motive, invaliditate, incapacitatea juridică etc, cheltuielile sunt trecute în contul statului.

În speță, statul și-a onorat obligația de a demonstra vinovăția inculpatului, prin acțiuni de procedură legale, iar pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal a suportat cheltuieli, care în baza art. 227 Cod de procedură penală, se încadrează în noțiunea de cheltuieli judiciare și care indiscutabil urmează a fi recuperate din contul inculpatului, or însăși acțiunile ilegale comise de acesta le-au generat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit textului recursului declarat de către procuror, titularul acestuia invocă de drept temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din conținutul recursului, Colegiul atestă, că autorul în esență critică decizia instanței de apel adoptată în latura civilă, prin care a fost menținută hotărârea primei instanțe, care a respins cererea procurorului de a fi încasate din contul lui Zimbițchii Vladimir în contul statului suma de 1312 lei pentru efectuarea rapoartelor de expertiză medico-legală (nr. 234/D și 233/D din 12.07.2017) și de constatare medico-legală (nr. 217 și 215 din 06.05.2017) pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale cauzate părților vătămăte.

Așadar, în privința acestor alegații se constată, că au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra cărora această instanță s-a expus întemeiat și pe care le susține și instanța de recurs.

În cauza deferită judecării, recurentul solicită invocând prevederile art. 227- 229 Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizelor în sumă de 1312 lei, motivând că legea prevede ca inculpatul să suporte cheltuielile judiciare.

La cele invocate supra, instanța de recurs menționează, că aceste argumente ale recurentului sunt neîntemeiate, deoarece dispoziția art. 143 prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

Totodată, instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

Astfel, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Instanța de recurs reține, că expertizele menționate supra, au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea stabilirii circumstanțelor cauzei, constituind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

În asemenea împrejurări, Colegiul penal statuează, că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării expertizelor medico-legale, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat.

Prin urmare, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpatul Zimbițchii Vl., a sumei de 1312 lei, cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizelor, în prezenta cauză.

Generalizând cele expuse, Colegiul penal, consideră că nu și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs invocat de către recurent, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în partea respingerii încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

Având ca reper cele enunțate, Colegiul penal statuează, că argumentele invocate de procuror sunt nefondate, fapt ce impune concluzia privind inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Conducându-se de art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Zimbițchi Vladimir Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă

Pronunțată integral la **21 martie 2018**.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana